

ABONAMENTUL:

Pe un an 70 Lei = 140 Cor.

Semi-an 36 Lei = 72 Cor.

Trei luni 18 Lei = 36 Cor.

Prețul unui număr e de

25 bani sau 50 Li.

Telefon p. oraș și în-
terurban Nr. 753.

ROMÂNUL

REDACȚIA
ȘI ADMINISTRATIJA
Strada 20-a numărul 1 a.
INSERȚIUNILE
se primesc la administrația
și se taxază după mod.
MANUSCRIPTELE NU SE
RAPORTAZĂ.

„Educație parlamentară.”

Fizionomia parlamentului actual, este — așa după cum era și natural să fie — din cele mai interesante și mai pitorești.

Mai înainte corpurile legiuitoare era locul de întâlnire al oamenilor cu averi considerabile și care veneau să-și ocupe fotoliurile de senatori și deputați, ca pe o moștenire lăsată din tată în fiu.

Parlamentele de altădată te isbeau prin solemnitatea figurilor acelor care le alcătuiau.

Timpurile s'au schimbat în așa mod în cât nu se poate să nu fii izbit de marea deosebire ce există între înfățișarea parlamentului de azi și între aceea cu care eram obișnuți.

Afară de puține excepții, aceia cari stau azi în Corpurile legiuitoare, sunt oameni modești și cinstiți, lipsiți de ifosele și de aerele ce deviniseră o tradiție, reprezentanți ai păturilor populare din toate ținuturile, mandatarii ai națiunii cari pun aristocratismul sufletesc deasupra aristocratismului de clasă.

Se vorbește fără preget, într'o presă ce are anumite motive pentru a pune în discuție chestii de asemenea natură, despre lipsa unei adevărate educațiuni parlamentare.

Am fi de acord poate în ceea ce privește întru cât-va rutina și practica uzanțelor, dar aceasta numai în cazul când totul ar contribui să ne consolideze convingerea că prin „lipsa educației parlamentare” nu se înțelege — așa după cum se înțelegea în trecut — anumite procedee bune pentru apărarea cauzelor necinstite, cu rezerva de a se salva situația în ultimul moment.

Felul acesta de educație parlamentară am avut, în adevăr, ocazia să-l apreciem pe o scară întinsă și el este de sigur acela care ne-a făcut atâta rău.

Majoritatea parlamentarilor actuali, veniți de prin localități răspândite în toate colțurile țării, oameni cari nici nu și-au putut închipui vreodată că vor putea sta alături de boeri, nu cunosc felul acesta de educație parlamentară. Ei cunosc însă altceva mult mai folositor și anume obligația de a vorbi limpede și cinstit și mai ales aceea de a da pe față abuzurile și actele de incorectitudine.

Acea trebură să mai facem încă o deosebire ce contribuie de asemenea la caracterizarea fizionomiei parlamentului.

Miniștrii trecutelor regimuri politice luau totdeauna în parlament apărarea membrilor partidului care erau acuzați de abuzuri sau de concuziuni.

Din contra, ministrii actualului guvern, ascultă cu băgare de seamă abuzurile ce li se aduc la cunoștință, și departe de a tăgădui adevărul cu privire la situațiunile reale, își iau angajamentul de a urmări, cu toată severitatea legii, pe culpabili.

Din punctul acesta de vedere, amintim cuvintele ce vor rămâne celebre în paginile istoriei noului parlamentarism român spus de d. ministru Popovici și anume că: „nu vor ajunge pușcăriile pentru a primi în ele pe toți aceia cari având însărcinări oficiale se fac vinovați de fapte ce pătează numele și viața unui om”.

Cuvântul pedeapsă, lege, pușcărie, au început să se ridice amenințătoare în incinta unde se iau hotărârile cu privire la marile interese ale neamului, umplând de groază pe

aceia cari sunt departe de a avea o conștiință nepătată.

Cuvintele acestea, cari atât-dată erau bune numai pentru oamenii de rând, acum îmbracă un sens teribil de oarece promite să nu se mai facă deosebire de persoane și de clasă socială.

Sentimentul de dreptate dobândește locul ce i se cuvine, deșteptând încrederea în rândurile poporului asupra și înșelat atâta timp.

Or care ar fi soarta actualului parlament, nu mai încapă îndoielă că și deviza acelor care vor veni, corpuri legiuitoare ale vremurilor nouă, va fi tot aceea de a restabili ordinea și a da ideii de dreptate și de cinste locul ce se cuvine.

A.

Către onoratul public românesc din Arad.

Măine Vineri 19 Decembrie 1919, la orele 4 p. m. are loc, conform avizurilor deja publicate, serbarea anunțată de Soc. de Crucea Roșie din Arad, pentru comemorarea poetului Vlahuță, cu concursul dnei căpitan Boeriu, dlui Codrean, al corului seminarial și al unei orchestre militare.

Iată unul din rarele prilejuri de sărbătoare pe care răvna și dragostea de românism a tinerei societăți românești de Crucea Roșie o oferă publicului românesc din Arad.

Scopurile multiple umanitare ale societății de Crucea Roșie n'au împiedecat hărnicia membrilor ei de a comemora marile dispăruți ai Patriei. Această comemorare, pusă la cale cu ajutorul unui ciclu de astfel de sărbători, începe mâine cu comemorarea de curând dispărutului apostol al românismului, Al. Vlahuță.

Frumusețea zilelor pe cari le trăim și pentru izbăvirea cărora talentul și mucenicia lui Vlahuță a făcut atâta, va ieși și mai mult în evidență grație frumoasei comemorări care va avea loc mâine, în teatrul orașenesc.

Publicul românesc, pe care ne simțim obligați să-l îndemnăm să participe la acest omagiu pentru unul din muncitorii limbii românești, are prilejul unei rari bucurii, aceea de-a auzi răsunând sub bolta teatrului orașenesc frumusețea graiului nostru.

El va încuraja cu entuziasm nobila sfortare a soc. de Crucea Roșie, care a hotărât de altfel comemorarea tuturor marilor dispăruți, ai ultimilor vremuri, din ogorul literelor române, precum pe Coșbuc, Iosif, Anghel, Delavrancea Caragiale....

Tulburările din Italia.

Lyon. — *Perchiziția la redacția „Secolo d'Italia”.* La perchiziția ce a avut loc la redacția ziarului „Secolo d'Italia” s'au găsit muniții și arme. Futuristul Mussolini și Marinetti apoi Căpitanul din corpul Arditi, Becci, au fost citați înaintea tribunalului. Ei sunt învinuiți că ar fi început acțiune în vederea provocării panice în oraș.

Situația politică.

Din articolele noastre precedente, s'a putut vedea că urmărind evenimentele privitoare la situația politică internă, am arătat că ele trebuiau să ducă la demisiunea generalului Averescu din guvernul dlui Vaida.

Această demisiune pregătită de atâta timp, este dată de presa bucureșteană ca un fapt împlinit.

Urmărind într'un articol trecut împrejurările intrării în guvern a dlui general Averescu, arătăm că demisiunea scontată a acestuia nu era încheierea logice a atitudinii sale de până atunci.

Unele angajamente luate însă de d. general Averescu, față de partizanii săi și asupra cărora nu se insistase în deajuns de către președintele Ligei Poporului, în momentul în care acesta sfârșise prin a primi un portofoliu, au avut neajunsul de a se deosebi esențial de vederile blocului, creindu-se astfel o situațiune falsă ce pretindea o repede și nemerită deslegare.

De o cam dată nu există știri cu privire la urmările retragerii dlui Averescu. Sunt însă indicii că se avizează la complectarea ministerului, păstrându-se programul urmărit până acumi.

„Oficiosul liberal „Viitorul” crede a ști că nu se va mai produce de o cam dată nici o altă demisie și că în locul dlui general Averescu s'ar putea să vie d. A. E. Cuza”.

Declarația pe care d. Vaida ar fi trebuit s'o facă în parlament, cu privire la semnarea păcii și la programul guvernului, a fost amânată din nou.

Nu se poate spune cu precizie când va fi făcută această declarație.

Presă franceză despre pacea bulgară.

„La Russe de Paris” din 28 Noembrie spune următoarele despre condițiunile păcii cu Bulgaria:

Condițiunile de pace elaborate de aliați sunt prea iertătoare, ele lasă Bulgariei cea mai mare parte a prăzilor sale, și în special îi remite datoria de două miliarde contractate de Bulgaria către Germania și transferată în profitul Aliaților prin tratatul din Versailles. Bulgaria dușmană și criminală va eși din război mai înfloritoare decât celelalte state balcanice care sunt aliați.

Consiliul suprem s'a arătat foarte energic în vorbe și foarte slab în fapte. Este de temut că acest procedeu părintesc să nu încurajeze pe bulgari a-și reîncheia experiența pierdută. În observațiunile prezentate Consiliului suprem d. Theodorof a îndrăznit să ceară „ca unele puteri aliate și asociate să fie obligate să plătească valoarea lucrărilor de utilitate militară făcute de Bulgaria pe teritoriile lor în scopul de a le combate”. Este cam tot așa, cum dacă Germania ar fi cerut plata tranșelor săpate pe teritoriul Franței.

Autorul, August Gauvain, conchide că, pentru a se evita o nouă catastrofă, Bulgaria trebuie controlată foarte de aproape (Journal des Debats).

Toate celelalte ziare franceze sunt unanime pentru dezaprobarea tratatului cu Bulgaria. Un astfel de tratat v'a avea ca efect de a menține dușmăniile în Balcani.

TRIBUNA LIBERĂ.

„Din durerile Moșilor.“

— Răspuns articolului apărut în Nr. 175 sub acest titlu. —

Nu în Evanghelie și nici în Istorie, ci în o poveste veche se spunea, că: în Orientul îndepărtat și în vremuri vechi, s'a născut un urieș cu numele Tamerlan. Și acest Tamerlan era cel mai puternic dintre toți semenii lui. Avea însă o scădere, că partea cea mai mare din viața lui și-a petrecut-o vizitându-și *buricul*, iar când cei mai de aproape ai lui i-a adus la cunoștință puterea de care dispune, s'a trezit din amorțeală și dintr'odată a înghit lumea..

Chestia cu aprovizionarea Moșilor cu alimente și-a luat începutul prin zilele prime ale lunii August a. c. Primarii, secretarii și aproape toți preoții comunelor din plasa Câmpeni, s'au întrunit în mai multe adunări ca să discute modul cum și pe ce cale s'ar putea face o înlesnire pentruca poporul din Munții-Apuseni să ajungă la pâine cu un preț cât se poate de ieftin. S'a ajuns la învoială! A plecat o deputațiune la Sibiu, compusă din câte 1—2 membrii din fiecare comună, în frunte cu d. pretore și a exoperat, în 7 Septembrie a. c. dela E. D. rezortul alimentației permis pentru 240 vagoane grâu.

Având permisul la mână, s'a convocat o nouă adunare, la care a luat parte — pe lângă primarii și secretarii comunelor din plasa Câmpeni — preoții: Grigore Nicola și I. Bancu din Vidra de jos și medic Ioan Gligor din Ponor, George Scrob din Secătură, Ioan Todea și Ioan P. Todea din Albac, Iosif Nicoară din Arada, Traian Costea și Simion Mărcan din Bistra — adică cu excepțiune la 2—3 inși, toți preoții din plasă — și au hotărât, ca deoarece comunele nu dispun de parale, pretura să roage institutul „Doina“ să plătească aducerea alimentelor pentru plasă.

„Doina“ neavând alți funcționari la dispoziție decât „contabili“ și servitori, a preferat a însărcina cu cumpărarea și transportarea bucatelor pe „contabilul“ care a fost însoțit în misiunea sa de câte un esmis din comunele: Vidra de jos, Sacatură, Câmpeni și Bistra.

Greutățile întâmpinate cu comisarii de alimentație și transportul l-am descris într'un alt număr al prețuitului ziar „Românul“. Rămâne deci ca aici să mai amintesc numai faptul, că după ce „Doina“ a primit permisele, s'a oprit transportarea de tot felul de mărfă, până în 3 Octombrie fiind toate trenurile puse la dispoziția armatei, lucru repetat și pe la mijlocul lunii Octombrie.

Și acum Tamerlanul din Vidra de sus, trezit din amorțeala în care zăcea, se ridică vijelios în contra faptului că nu s'a admis liberul comerț al bucatelor, înfruntă pe „fostul birău“ din comuna sus citată ca și pe ceilalți, că s'au „ocoșit“ cu bucatele și ia la scurt pe „Doina“ pentrucă a însărcinat „un contabil“ cu aducerea alimentelor.

Intrebare este cădea-vom noi, pigmeii vinovați dimpreună cu „Doina“, jertfă uriașului din Vidra de sus, cum a căzut lumea jertfă uriașului din poveste?!

Credem însă că ar fi fost mult mai bine dacă acel uriaș, ar fi luat și el parte la toate discuțiile ținute în acest scop și dacă ne-ar fi dat îndrumările necesare pentru reușita scopului produs.

Dacă aceasta nu ar fi dus la nici un rezultat, cel puțin el ar fi fost scutit de greaua acuză, că e aproape singurul preot, care n'a făcut și n'a mișcat un pas în favoarea poporului.

Am scris acestea ca lămurire și declar, că la o știre acuzată ce mi s'ar mai aduce în viitor, nu mai răspund.

Teodor Orlea

contabil la „Doina“.

INFORMAȚII.

— Din cauza Sitei sărbători — St. Nicolae — ziarul nostru va apare Duminecă la orele obișnuite.

— Comisiunea pentru reforma impozitelor s'a întrunit din nou la ministerul de finanțe sub președenția dlui ministru Aurel Vlad.

Comisiunea a luat în cercetare chestiunea câștigurilor excepționale (de război) și a cetit vechiul proiect de lege, care a fost întocmit la Iași. Acest proiect va fi simțitor modificat, schimbându-se probabil și principiul stabilit la Iași după care se lua ca bază câștigul normal, restul impunându-se ca o cotă proporțională.

— Firma Marangos et Comp. din Galați, voind să expoarte cantitatea de 10 vagoane fasole, în momentul când marșa era încărcată pe șleperi la cheiul Dunării, s'a primit un denunț că permisele de export emise de ministerul de comerț sunt false. Cercetările începute imediat, au stabilit că imprimatul și stampila ministerului de industrie erau veritabile. Erau falsificate însă iscăliturile dlui Angelescu, directorul exportului din minister, și ale celorlalți funcționari semnați pe permis. Ministerul fiind întrebat telegrafic dacă s'a emis un permis de export casei Marangos, s'a primit un răspuns negativ.

Cantitatea de 10 vagoane fasole a fost confiscată.

— Persoanele cari doresc să asiste la conferința organizată la Teatrul orașenesc de „Crucea roșie română“ pot să-și procure bilete pentru loji la Seminar, iar bilete de parter și galerie la Cassa Teatrului.

— Cetim în „Viitorul“: „Ziarele „Adevărul“ și „Dimineața“ au fost vândute Băncii Marmorosch-Blank sub forma trecerei acțiunilor „Societății Adevărul“ sus numitei Bănci.

Faptul este împlinit. Formalitatea trecerei acțiunilor se va face în Adunarea generală din Februarie a acționarilor „Adevărului“.

— Guvernul sârb, a făcut o propunere direcțiunii centrale C. F. R., din Cluj pentru stabilirea joncțiunii de cale ferată în Ardeal. Întru cât direcțiunea dela Cluj a ardat necesitatea acestei joncțiuni pentru populațiunea bănățeană, se va convoca o conferință de cale ferată la Belgrad.

La conferință e probabil să asiste și delegații companiei P. L. M. franceze pentru a se încerca stabilirea planului tren București—Belgrad—Sofia—Atena.

— Corespondentul ziarului „Les Democraties“ spune următoarele:

De când sunt în România încep să înțeleg că România nu a putut să facă altceva decât ce a făcut, și că dorința sa de a și recuceri cu orice preț bunurile ce i fuseseră furate, este mai omenească și mai în acord cu justiția umană decât ar fi fost mânia sa față de un dușman fără milă.

— Marele Stat Major a aprobat prelungirea până la 15 Ianuarie 1920, a tuturor concesiilor agricole acordate tuturor proprietarilor, arendașilor, administratorilor, personalului dela moși și vii precum și mecanicilor și conducătorilor garniturilor de tractat, pentru care Marele Stat Major a eliberat ordine de serviciu individuale.

La această dată vor înceta toate aceste concesi și până la 20 Ianuarie 1920, toți cei aflați în categoriile de mai sus se vor prezenta la corpurile sau serviciile din care fac parte, fără alt ordin sau alte formalități, contrariu se vor urmări conform legii.

— Comisia alimentară a orașului a decis în ședința ținută Miercuri, să suspende cu termen până la sfârșitul lunii Decembrie, prețurile maxime fixate pentru făină și pâine.

— Guvernul Kolon rechiziționează aurul și argintul pe baza unei hotărâri a parlamentului. Ministrul de finanțe, a ordonat rechiziționarea tuturor monedelor de aur și argint și a mărcilor germane. Rechizițiunea a avut un rezultat foarte bun.

— O delegație a evreilor din localitate s'a prezentat eri dlui prefect al orașului, aducându-i la cunoștință că uzând de drepturile ce le acordă țara doresc să se organizeze ca naționalitate, delegația a rugat pe dl prefect să acorde permisiunea ca un apel în acest sens să fie adresat populației evreiești din oraș.

D. prefect a asigurat delegația că e conștient de cel mai larg liberalism față de toți cetățenii și satisface cu plăcere cererea întru cât aceasta este în concordanță cu hotărârile dela Alba-Iulia.

— Pentru trebuințele populației orașului Arad au sosit 5 vagoane cartofi, cari s'au și pus ieri în vânzare cu prețul maximal în hala orașului.

— Obvenind în zilele trecute două cazuri de tifos exantematic în spitalul Fischer Eviș, medicul primar al orașului a cerut consiliului orașenesc ca să se ia dispoziții pentru dislocarea spitalului în afară de oraș, ca astfel să se împiedece o eventuală contagiare.

— Pentru înzestrarea sălilor de învățământ, dela școalele române de stat din Halmagiu — cu cele mai necesare obiecte, — cu ocaziunea banchetului oferit dlui deputat Aug. Costina s'a deschis o colectă, pe urma căreia s'a strâns 1000 cor.

— Ziarul Aradi Friss Ujság a publicat ieri știrea, că fostul comisar popular din Budapesta, Alexandru Garbai, s'ar fi mutat dela Cluj la Arad, cu intențiunea de a-și stabili deocamdată domiciliul aci. Despre Garbai se anunțase că retrăgându-se trupele române din Budapesta, s'au refugiat la Cluj.

Atât la poliția orașului, cât și la siguranța de stat nu se știe nimic despre sosirea lui Garbai la Arad.

Remâne a se ști, cunoscută fiind activitatea bolșevistă a fostului comisar maghiar și a cărui domiciliare liberă în Arad nu poate fi spre liniștea populației orașului, de unde și-a procurat ziarul maghiar știrea de care ne preocupăm.

— „Neue Züricher Zeitung“ scrie: Executarea condițiilor de pace. Guvernul francez, a hotărât în urma tratatelor urmate cu guvernul german, să se elibereze toate mobilele reținute în Alsacia-Lorena. Guvernul german s'a obligat a plăti douăzeci și cinci milioane franci în valută franceză, ca despăgubire persoanelor care au suferit pentru ținuta lor politică pagube din partea guvernului german.

— Greva generală în Milano. Manifestul socialistilor pentru rezultatul obținut la alegeri a avut ca urmare câte-va accese terminate după cum se știe, cu proclamarea grevei generale după „Corriera dela Sera“. Scopul grevei ar fi, desființarea corpului Arditi. Faptul acesta îl documentează și arestarea a 15 persoane care aparțin acestui corp. Cu prilejul arestării s'au făcut și pechiziții în localurile unde se găseau acei Arditi. S'au găsit mai multe arme și granate de mână. Autoritățile au deschis o severă anchetă.

Societatea Națională de Cruce Roșie a României, face cunoscut că Biroul de Informațiuni asupra Înzonierilor din Război s'a dezbătut. Cei interesați se pot adresa pentru relații necesare Onor. Ministerului de Război Direcția Statisticii sau direct unității din care cei dispuși au făcut parte.

Societatea de lectură «Ion Russu-Ștrianu...»

...a elevilor de curs superior dela liceul „Moise Nicoară”, în dorința de a da o înfățișare mai sărbătorească începutului activității ei, a hotărât ca prima sedință de inaugurare a societății să fie publică și să se țină în sala festivă a liceului „Moise Nicoară”, Duminică 21 Dec. orele 3 după amiază.

Conștientă de sfiala oricărui început, societatea își îngăduie totuși să poștească publicul românesc din Arad, la această festivitate la care se va desvolta următorul

Program:

1. „Cuvânt inaugural” de prof. D. Panaitescu, prezident onorific.
2. „Discurs” de Eugen Șincal, preș. soc.
3. „Ce-ți doresc eu ție dulce Românie” de M. Eminescu, declamată de Sabin Puto, clasa V.
4. Dancla: „La straniera”. Duo. Vioară: Aurel Avramescu, cl. VII, pian: Aurel Botiș, cl. VIII.
5. „Trei doamne, și toți trei” de G. Coșbuc, declamată de Dimitrie Popoviciu cl. VII.
6. „Scrisoarea III-a” (Eminescu) lectură de prof. D. Panaitescu, preș. onor.
7. „O scrisoare dela Muselim-Selo” de G. Coșbuc, declamată de Simeon Urcan, clasa VII.
8. Dancla: „Homage à l'amitié”, vioară solo: Aurel Avramescu, clasa VII, acompaniament pian: Aurel Botiș, clasa VIII.
9. „Identitate” (Caragiale) lectură de George Fericean, clasa VIII.
10. „Rugămintea din urmă” de G. Coșbuc, declamată de Traian Ulpiu Popa, cl. VI.

Serbarea «Reuniunii meseriașilor din Abrud».

Reuniunea meseriașilor români din Abrud, care de zeci de ani s'a lovit în mersul său de cele mai grele piedeci puse de vechiul regim, a luat un nou avânt în România-Mare.

În noua organizație a Reuniunii, toți membrii acesteia au pus umărul la muncă în viitorul interes al industriei românești.

Una din primele manifestări ale acestei activități, a fost serbarea organizată în cursul lunii trecute, și pe care o publicăm cu întârziere din cauza greutatei cu care sosește poșta.

S'a jucat cu succes piesele „Cadoul” și „Pe aicea nu se trece”.

Dsoarele Valeria Ciura, Maria Moldovan, Elvira Șuluțu și dnii Ioan Geoanca și Iosif Florea, au fost călduros aplaudați.

În ultima piesă rolurile au fost distribuite astfel: Regina: dsoara Petronela Cioran; Santinela: d. G. Mladin, Sergentul: J. Ciora, Veteranul: N. Giurgiu; Caporalul: d. P. Șuluțu, soldații: dnii I. Geoanca, P. Bendea, I. Blăjean, I. Tengher și un hornist.

Cu acest prilej, „Reuniunea meseriașilor abrudani” mulțumește pentru sumele supra-solvite cu prilejul reprezentației, de persoanele notate mai jos:

Dr. L. Pop 25 lei, Ioan Anca 50 lei, I. Manovicu 20 lei, D. Bohariu 20 lei, dr. Gh. David 13 lei, Gh. Cozac, Carol Vas, Traian Deoanca, R. Glückseel, I. Ieman, G. Kibedi, dr. C. David, dr. A. Borza, G. Rosenbaum, B. Matisek, L. Schneider, I. Sturm, C. Meteș pretor, E. Roth, câte 10 lei, I. Horvat 9 lei, M. Buzas 7-50 lei, A. Goldberger 7-50 lei, A. Biró 8 lei, L. Siró, V. Grindean, P. Cotea, D. Rado, Roza David văd., P. Mladin, Elena Agh, L. Nagy, A. Muntean, I. Molin, G. Zegnean câte 5 lei, O. Suciu 4 lei, I. Deoanca, L. Zetter, D. Neag, A. Levász, F. L. R. Tusnád, N. Nürnberger, J. Eztergár, G. Telegdi, N. Némethi, G. Matisek, A. Moduna, I. Nagy, I. S-mulescu câte 3 lei, N. Szilágyi 2-50 lei, N. Cretu, I. Goia, E. Balta, L. Stoica, I. Oitean câte 2 lei, P. Mladin 1 lei, A. Ur-moși și Ioan David preot câte 10 lei. Total: 44-50 lei.

TELEGRAME.

Declarațiile lui Petliura.

Lyon. — Petliura a declarat unui ziarist basarabean că Ucraina a recunoscut întotdeauna Basarabia ca provincie românească. El a adăugat, o amiciție între Ucraina și România, este chestie vitală pentru ambele țări.

Germania vinovată de izbucnirea războiului.

Roma. — Ziarul „Le Temps” pune în evidență că publicarea documentelor oficiale germane strânse de d. Kautsky asupra originilor războiului, destăinuiește odioasa înșelătorie a politicii austro-germane.

D. Kautsky relevă ancheta făcută de către Germania prin ambasadorul ei la Petrograd pentru a cunoaște momentul exact al plecării dlui Poincaré, spre a se asigura că președintele republicii va fi plecat din capitala Rusiei în momentul când ultimatumul către Serbia va fi cunoscut acolo, pentru ca oamenii de stat aliați să nu se poată consătuți.

Se știe că Michaelis, cancelarul german a declarat din contra că d. Poincaré ar fi împins Rusia la războiu, fapt care se desminte prin chiar documentul lui Kautsky.

D. Katsky destăinuiește la 27 lunie că d. Jagow a înștiințat în mod oficial pe ambasadorul Austriei la Berlin, că se vor produce propuneri de mediațiune din partea Angliei, propuneri pe cari Germania le va transmite atunci la Viena pentru ca să se creadă în intențiile pacifice ale Germaniei.

D. Jagow a declarat din contra că Germania a transmis cu sollicitudine proiectele de mediațiune ale lui Sir Grey.

D. Kautsky relevă faptul că contele Berchtold în motivarea declarației de război către Serbia s'a bazat nu pe răspunsul acestei țări la ultimatum, ci pe niște pretinse acte de ostilitate comise de sârbi, pentru a smulge semăntura lui Frantz-Josef.

Voci din presa franceză.

Lyon. — Le Journal și Le Matin spun că propunerea franceză de a constitui, sub președinția mareșalului Foch, un areopag militar însărcinat să supravegheze Germania și eventual să acționeze imediat, a fost adoptată.

Le Matin, Vorbind de situația creată de întârzierea Senatului american, scrie că atitudinea împăciuitoare a aliaților relativ la unele rezerve ale Senatului, nu va face obiectul unei comunicări diplomatice, ci va fi adusă la cunoștință guvernului american prin mijloace potrivite.

În chestia rusă, Le Matin spune că s'a hotărât publicarea unui comunicat, care să definească politica aliaților în Rusia, politica ce s'ar rezuma în nici un tratat cu bolșevicii, dar nici război cu ei. Se vor încuraja anti-bolșevicii.

Rugămintea și act de recunoștință.

Suntem rugați să publicăm următoarele:

„Lipsurile de tot soiul, de cari acum, în timp de iarnă, cu zile scurte, umede, friguroase, posomorâte și, oarecum, lipsite până și de viață dătător, le simțim cu toții, dar le simțim mai ales aceia, cari depărtați de mititei dela sinul cald al familiei, sunt dați la orășe, mai totdeauna, în familii străine de neam, străine de lege și de obiceiuri, spre a-și câștiga, prin muncă înțepitoare și grea, din zori de zi și până noaptea târziu, cunoștințele și dexteritățile din câte o meserie, ce să le asigure pentru viață codrul de pâne.

Vorba este de învățăceii noștri meseriași, recrutați încă și acum mai numai din familii dela sate, scăpătate în avere, dar cu atât mai cu belșug în avutul viu național, — în copii! O singură privire asupra acestor copii, când veniți să înire la meserie, despănați, cu coatele și genunchii scoși din bielele hânițe, unicele ce le au, cu părul sburlit, eșit din căciulă și cu picioarele abia înfășate în câteva sdrențe

rupte, murdare ce se târă și ele din opincuțe, o singură privire asupra a estor copii este de ajuns ca să te umple mila și compătimirea și să te facă, ori cât de împietrit ai fi, să rupi din avutul tău, din darurile cu cari ești înzestrat dela Dumnezeu, o sfirmitură pentru încălzirea sufletului și a trupului atât de năcăjit ale acestei ființe, chismate a întări și a face parte din clasa de mijloc.

Asemenea băieți, dat fiind, că noi, ca societate, din lipsa de fonduri, nu-i putem ajuta aproape cu nimic, de regulă se aplică pe 4-5 ani la meserie și cu de toate dela maistru. Acest de toate află multă interpretare în detrimentul copilului, care, în anul prim și câte odată și în al doilea, neputând, produce, după ziua unor măestri, decât cu căi să fie hrănit, rămâne îmbrăcat, ca vai de capul lui, cu hănițele de acasă.

Noi, Reuniunea meseriașilor sibieni, cunoaștem de mult lipsurile ucenicilor și am luat încă dela 1898 plăcuta sarcină să apelăm an de an, la cei cu dare de mână în favorul celor năcăjiți spre a fi împărțajiți cu daruri în preajma sărbătorilor Nașterii Domnului.

În firma speranță că cei buni ai noștri nu ne dau uitării nici acuma, îndrăznim a ne ruga pentru binevoitoare contribuiri în bani, în albituri, în hănițe, încălțăminte, pălării etc.

Darurile se predau subscrisului prezident (strada Bruckenthal Nr. 17).

În legătură exprimăm sincere mulțămite și recunoștința noastră cinstitei familii a farmacistului Virgil Vlad din Alba-Iulia, care, cu prilejul sărbătoririi aniversarului al 12-lea dela căsătorie, a binevoit a ne dărui 100 cor., ce să se împartă între sâraci la Crăciun, și mulțămim dnici văduve Friederika Billes eco-noama a spitalului garnizoanei militare din Sibiu, care a binevoit a ne dărui, în acelaș scop, tot 100 cor., în amintirea protopopului militar gr-cat. Aron Lupșa (Minthia), decedat în acel spital.

Sibiu, 1910.

Comitetul Reuniunii meseriașilor din Sibiu:

Victor Tordășianu,
prezident.

Ștefan Duca,
notar.

Cărți și reviste.

Am primit la redacție:

„Legendele Românilor” de Toma Cocișiu. Manual auxiliar pentru clasa II. primară. Legendele sunt povestite în grai simplu, pentru pricepera copiilor. Conform instrucției din Programa analitică oficială. Prețul unui exemplar 1 cor. Comandele se adresează la autor în Blaj.

Çensurat: Dimitrie Panaitescu.

Teatru, Muzică, Cinematografe.

Față de serata maestrului Sylon se arată un foarte mare interes. Maestrul face pregătirile pentru serată cu însuflețire și multă dragoste, iar regisorul va resplăti marele interes, ce se arată, încălzind cu o considerabilă cauti-fate de combustibil sala din prilejul seratei.

Bilete pentru serata de Sâmbătă și cea de Luni se pot cumpăra înainte în librăria Alexandru Oláh (lângă biserica romano-catolică).

Față de programul de deschidere a Caba-reului modern se arată un interes extraordinar. Cea mai mare parte din bilete au fost cumpărate înainte. Ziinic se țin probele la teatrul mic intim. Compania artistică s'a preparat desăvârșit pent u reprezentația de deschidere, care promite a se produce în stil mare între punctele altele cu gust artistic sunt și două farse extraordinare de comice. Duminică după masă, se va da, cu prețuri scăzute, întreg programul de seară. Bu787.

Teatrul APOLLO

În 19, 20, 21 Decembrie

Tinerete de aur
Comedie în 3 acte.

Devadasi

Dramă în 3 acte. În rolul principal Ellen Richter.

Teatrul URANIA

În 19, 20, 21 Decembrie

Senzație, Henry Porten.

O ce bună-i dragostea
Comedie în 4 acte.

Primactor: Henry Porten
Te 614

REGATUL ROMÂNIA. :: POLIȚIA DE STAT ARAD.

Nr. 1453—1919 pres.

PUBLICAȚIUNE.

În interesul controlului străinilor dispun, că nime nu poate obține camere în oțeluri sau alte localuri de găzduire până ce nu și-a vidimat și stampilat legitimația, (de călătorie, certificat de identitate) la oficiul de serviciu dela biroul central al poliției.

Invit deci pe toți proprietarii de oțeluri și alte localuri de găzduire ca să-i îndrume pe toți cari le cer camere să se prezinte la poliție și să le dea găzduire numai în acel caz dacă pot arăta legitimații vidimate.

Totodată dispun, ca proprietarii de locuințe particulare numai în acel caz pot primi ca oaspeți persoane, cari vin din afară de teritoriul român, și numai în acel caz pot să le acorde găzduire dacă poliția le-a vidimat legitimația.

Acela care nu va respecta aceasta dispoziție, se va face vinovat de contravenție și voi porni neîntârziat procedura împotriva lui.

Arad, 18 Decembrie 1919.

Stoica m. p.
șeful poliției.

Re 810

Uu motor de arat „Tractor”

În condiții bune se află de vânzare la
Aib Redis Ioan, Otlaca (județul
Arad). A 808—1

Caut 2 învățăcei

din casă bună pentru prăvălia mea
mixtă, Ioan Cutean, comerciant Brad
(județul Hunedoara). Cu804

Deschidere de cafenea.

Cu toată onoarea încunoștințez On. public, prieteni și cunoscuți, că începând de Sâmbătă 20 Decembrie 1919 c. deschid sub conducerea mea proprie, o cafenea în strada M. Eminescu (Deák F.) No 29 sub numirea de

Cafeneaua „Transilvania”

Mă voiu nizu, ca On. public român să afe un local de distracție de primul rang, aranjat cu tot confortul după cerințele cele mai moderne.

Rugând binevoitorul sprijin al mult On. public român, prietenilor și cunoscuților semnez

Cu toată stima:
Zenovie Voștinar.

Vo 809

In și cânepă

murată rațional să afă de vânzare în economia proprietarului Gheorghe Zăgăiceanu, Șoșdea (Sósd) Județul Timiș Totacolo circa un vagon spic de țatar tiliin (zirok szakál) calitate bună Za 806

CUMPĂR

toffelul de sticle goale curate cu
preț mai înalt

GHEORGHE ȘTEFU

Băcănie, ARAD str. EMINESCU No 30.

Recomand: Brânză de bu duf, Masline,
Ceai, Rum, Țuică veritabilă și toffelul
de mărfuri proaspete. A 807

La Librăria CONCORDIA

Arad, str. Mihai Eminescu (Ceák F.) No 39.

Se află de vânzare

	Cor.
Tabloul Majestății Sale Regina Maria, reproducere în culori după pictorul Feraris. Mărimea tabloului e de 70×90 cm.	80—
Tot acest tablou se găsește și în cadru de lux pe lângă prețul original de achiziție.	
Hârtie de desen de 80 kg. greutate în format mare (4/4) coală	240
Dicționar: român-maghiar cu gramatică de Cupcea	15—
Hârtie de împachetat albă în format 90/126 cm. (greutatea 12 deca) coală	160
Blocuri perforate pentru însemnări	3—
Treicolor de mătăsă în lățime de 1 1/2 cm. metrul	12—
Treicolor de mătăsă în lățime de 2 cm. metrul	18—
Treicolor de mătăsă în lățime de 3 cm. metrul	24—
Treicolor de mătăsă în lățime de 18 cm. (Moire) metrul	100—
Treicolor de mătăsă în lățime de 20 cm. metrul	110—
Treicolor de mătăsă în lățime de 25 cm. metrul	150—
Treicolor de mătăsă în lățime de 30 cm. metrul	185—

Plicuri mari pentru acte, plicuri comerciale, notițe, plansete de lemn, ghiozdane, aquarele, cărți, biblioteci, reviste, ziare, etc. etc.

:: La comenzi en gros se acordă rabat. ::

CETIȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI

ROMÂNUL

Ziar național independent
din Arad. :-: Acest ziar care
a purtat întotdeauna luptă
aprigă pentru drepturile
noastre naționale, este unul
dintre cele mai bune și
răspândite ziare românești.

